

BELGISCHE SENAAT

ZITTING 1997-1998

26 MEI 1998

Wetsontwerp houdende instemming met het Verdrag betreffende de burgerrechtelijke aspecten van internationale ontvoering van kinderen, gedaan te 's-Gravenhage op 25 oktober 1980, tot opheffing van de artikelen 2 en 3 van de wet van 1 augustus 1985 houdende goedkeuring van het Europees Verdrag betreffende de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen inzake het gezag over kinderen en betreffende het herstel van het gezag over kinderen, opgemaakt te Luxemburg op 20 mei 1980, alsook tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR DE
BUITENLANDSE AANGELEGENHEDEN
UITGEBRACHT
DOOR MEVROUW LIZIN

Aan de werkzaamheden van de Commissie hebben deelgenomen:

1. Vaste leden : de heren Vautmans, voorzitter; Bourgeois, mevrouw Mayence-Goossens, de heer Nothomb, de dames Thijss, Willame-Boonen en Lizin, rapporteur.
2. Plaatsvervangers : mevrouw Delcourt-Pêtre en de heer Goris.

Zie :

Gedr. St. van de Senaat:

1-952 - 1997/1998:

Nr. 1: Wetsontwerp.

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1997-1998

26 MAI 1998

Projet de loi portant assentiment à la Convention sur les aspects civils de l'enlèvement international d'enfants, faite à La Haye le 25 octobre 1980, abrogeant les articles 2 et 3 de la loi du 1er août 1985 portant approbation de la Convention européenne sur la reconnaissance et l'exécution des décisions en matière de garde des enfants et le rétablissement de la garde des enfants, faite à Luxembourg le 20 mai 1980 et modifiant le Code judiciaire

RAPPORT

FAIT AU NOM
DE LA COMMISSION
DES AFFAIRES ÉTRANGÈRES
PAR MME LIZIN

Ont participé aux travaux de la commission :

1. Membres effectifs : MM. Vautmans, président; Bourgeois, Mme Mayence-Goossens, M. Nothomb, Mmes Thijss, Willame-Boonen et Lizin, rapporteuse.
2. Membres suppléants : Mme Delcourt-Pêtre et M. Goris.

Voir :

Document du Sénat:

1-952 - 1997/1998:

Nº 1: Projet de loi.

A. INLEIDENDE UITEENZETTING VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Het Verdrag betreffende de burgerrechtelijke aspecten van internationale ontvoering van kinderen, gedaan te 's Gravenhage op 25 oktober 1980, valt volledig onder de federale bevoegdheid.

Dit Verdrag heeft tot doel de onmiddellijke terugkeer te verzekeren van kinderen die ongeoorloofd zijn overgebracht naar of worden vastgehouden in een verdragsluitende Staat en bovendien in elke verdragsluitende Staat het gezagsrecht en het omgangsrecht dat van kracht is in de andere verdragsluitende Staten te doen naleven.

Het Verdrag is van toepassing op ieder kind dat onmiddellijk vóór de inbreuk op het gezags- en het omgangsrecht zijn gewone verblijfplaats had in een verdragsluitende Staat, ongeacht zijn nationaliteit.

Het Verdrag is niet meer van toepassing zodra het kind de leeftijd van 16 jaar heeft bereikt.

Het Verdrag voorziet in de oprichting van centrale autoriteiten die onderling rechtstreeks contact onderhouden om te zorgen voor de onmiddellijke terugkeer van de kinderen en voor het verwezenlijken van de andere doelstellingen van het Verdrag (in België: het ministerie van Justitie).

In tegenstelling tot het Verdrag van de Raad van Europa van 20 mei 1980 betreffende de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen inzake het gezag over kinderen en betreffende het herstel van het gezag over kinderen, dat dezelfde doelstellingen nastreeft, eist het Verdrag van Den Haag geen rechterlijke beslissing in het land van herkomst. Als de rechterlijke of administratieve overheden van de Staat waarnaar het kind is gebracht, vaststellen dat dit op ongeoorloogde manier is gebeurd, moeten zij in principe binnen een termijn van zes weken stappen ondernemen voor de onmiddellijke terugkeer van het kind.

Op het principe van de onmiddellijke terugkeer bestaan evenwel enkele uitzonderingen:

a) artikel 13 bepaalt dat de rechterlijke of administratieve autoriteit van de aangezochte Staat niet verplicht is de terugkeer van het kind te bevelen, als vaststaat dat:

- de persoon, de instelling of het lichaam dat de zorg had voor de persoon van het kind, het recht betreffende het gezag niet daadwerkelijk uitoefende ten tijde van de overbrenging of het niet doen terugkeren, of naderhand in deze overbrenging of het niet doen terugkeren had toegestemd of berust;

- er ernstig risico bestaat dat het kind door zijn terugkeer wordt blootgesteld aan een lichamelijk of geestelijk gevaar, dan wel op enigerlei andere wijze in een ondraaglijke toestand wordt gebracht;

A. EXPOSÉ INTRODUCTIF DU MINISTRE DES AFFAIRES ÉTRANGÈRES

La Convention sur les aspects civils de l'enlèvement international d'enfants, faite à La Haye le 25 octobre 1980, présente un caractère exclusivement fédéral.

La Convention a pour objet d'assurer le retour immédiat d'enfants déplacés ou retenus illicéatement dans tout État contractant ainsi que de faire respecter dans les autres États contractants les droits de garde et de visite existant dans un État contractant.

La Convention s'applique à tout enfant qui avait sa résidence habituelle dans un État contractant immédiatement avant l'atteinte aux droits de garde ou de visite, sans qu'il soit fait allusion à sa nationalité.

L'application de la Convention cesse lorsque l'enfant parvient à l'âge de seize ans.

Elle prévoit l'institution d'autorités centrales qui peuvent correspondre directement entre elles pour assurer le retour immédiat des enfants et réaliser les autres objectifs de la Convention (en Belgique : le ministère de la Justice).

À la différence de la Convention du Conseil de l'Europe du 20 mai 1980 sur la reconnaissance et l'exécution des décisions en matière de garde des enfants et le rétablissement de la garde des enfants, qui poursuit le même objectif, la Convention de La Haye ne présuppose pas qu'une décision judiciaire ait été rendue dans l'État d'origine. Lorsque les autorités judiciaires ou administratives de l'État où l'enfant a été emmené constatent que le déplacement est illicite, elles doivent procéder d'urgence en vue de son retour immédiat et, en principe, dans un délai de six semaines.

Le principe du retour immédiat est toutefois assorti d'exceptions :

a) tout d'abord, l'article 13 prévoit que l'autorité judiciaire ou administrative de l'État requis n'est pas tenue d'ordonner le retour de l'enfant lorsqu'il est établi :

- que la personne, l'institution ou l'organisme qui avait le soin de la personne de l'enfant n'exerçait pas effectivement le droit de garde, à l'époque du déplacement ou du non-retour ou avait consenti postérieurement à ce déplacement ou à ce non-retour;

- qu'il existe un risque grave que le retour de l'enfant ne l'expose à un danger physique ou psychique ou de toute autre manière ne le place dans une situation intolérable;

b) de rechterlijke of administratieve autoriteit kan eveneens weigeren de terugkeer van het kind te bevelen, indien ze vaststelt dat het kind zich verzet tegen zijn terugkeer en een leeftijd en rijpheid heeft bereikt, die rechtvaardigt dat met zijn mening rekening wordt gehouden (artikel 13);

c) krachtens artikel 20, kan de terugkeer van het kind ook worden geweigerd «wanneer deze op grond van de fundamentele beginselen van de aangezochte Staat betreffende de bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden niet zou zijn toegestaan».

De centrale door het Verdrag aangewezen autoriteiten verlenen tevens hun medewerking om de vreedzame uitoefening van het bezoekrecht te waarborgen. Zij kunnen de nodige maatregelen treffen om een wettelijke procedure op gang te brengen of te bevoraderen ten einde het bezoekrecht te organiseren of te beschermen.

Tegenover het Verdrag van de Raad van Europa biedt dit Verdrag kennelijk het voordeel dat men er zaken mee kan oplossen in niet-Europese Staten.

Op 1 januari 1998 hadden 48 Staten, waarvan 31 leden van de Conferentie van Den Haag over Internationaal Privaatrecht, waarvan overigens niet alle Staten deel uitmaken, het Verdrag bekraftigd. Het ging om 28 landen op het Europese continent, 13 landen op het Amerikaanse continent, waarvan de Verenigde Staten en Canada, 4 Staten uit sub-Saharaans Afrika, Australië, Nieuw-Zeeland en Israël.

Jammer genoeg heeft geen enkel Arabisch land het Verdrag bekraftigd. Het gevolg hiervan is dat het Verdrag niet geldt in onze betrekkingen met die landen.

Tot besluit van zijn inleidende uiteenzetting vestigt de minister de aandacht op het feit dat de bekraftiging van dit Verdrag ook een wijziging van het Gerechtelijk Wetboek meebrengt om de procedures inzake de teruggave van het kind vlotter te laten verlopen.

B. BESPREKING

Een lid vraagt het departement van Justitie om recente statistieken over de gevallen waarop het Verdrag van toepassing is in verdragsluitende en niet-verdragsluitende Staten.

Welke rol zal *Child Focus* toegewezen krijgen in het kader van de organisatie van de uitvoering van het Verdrag van Den Haag van 25 oktober 1980 en van het Europees Verdrag van Luxemburg?

De minister wijst erop hoe belangrijk het is het aantal betrokken gevallen zo goed mogelijk te evalueren

b) l'autorité judiciaire ou administrative peut aussi refuser d'ordonner le retour de l'enfant si elle constate que celui-ci s'oppose à son retour et qu'il a atteint un âge et une maturité où il se révèle approprié de tenir compte de cette opinion (article 13);

c) d'après l'article 20, le retour de l'enfant peut également être refusé «quand il ne serait pas permis par les principes fondamentaux de l'État requis sur la sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales».

Les autorités centrales désignées par la Convention coopèrent également pour assurer l'exercice paisible du droit de visite. Elles peuvent prendre les mesures nécessaires pour entamer ou favoriser une procédure légale en vue d'organiser ou de protéger le droit de visite.

La Convention présente un intérêt évident par rapport à la Convention du Conseil de l'Europe car elle permet de résoudre des affaires qui se situent dans des États non européens.

Au 1er janvier 1998, 48 États dont 31 membres de la Conférence de La Haye de droit international privé (pas tous les États en font partie) avaient ratifié la Convention : 28 pays du continent européen, 13 pays du continent américain (dont USA et Canada), 4 pays d'Afrique subsaharienne, l'Australie, la Nouvelle-Zélande et Israël.

Malheureusement, aucun pays arabe n'a ratifié la Convention ce qui implique que la Convention ne s'appliquera pas dans nos relations avec ces pays.

Le ministre conclut son exposé introductif en attirant l'attention sur le fait que la ratification de cette Convention implique une modification du Code judiciaire, pour faciliter les procédures de restitution de l'enfant.

B. DISCUSSION

Un membre demande au département de la Justice l'état actuel des données statistiques qui ont trait aux cas concernés par l'application de la Convention dans les pays signataires et dans les pays non signataires.

Quel rôle attribuera-t-on à *Child Focus* dans le cadre de l'application de la Convention de La Haye du 25 octobre 1980 et de la Convention européenne de Luxembourg ?

Le ministre souligne l'importance de pouvoir évaluer le mieux possible le nombre de cas concernés

voor landen die niet zijn toegetreden tot het Verdrag van Luxemburg.

De minister van Buitenlandse Zaken voegt eraan toe dat het ministerie van Justitie, dat als centrale autoriteit voor de toepassing van het Verdrag van Luxemburg is aangewezen, de statistieken kan bezorgen die betrekking hebben op de gevallen die onder de toepassing van dat verdrag vallen.

Die statistieken zijn niet volledig omdat het ministerie van Justitie enkel beschikt over statistieken voor de Staten die het Verdrag van Luxemburg hebben geratificeerd. Het ministerie van Buitenlandse Zaken kan statistieken voor de andere landen bezorgen.

Bovendien kunnen de ouders wier kind ontvoerd is, zich rechtstreeks richten tot de rechter in de Staat waar het kind zich bevindt of tot de centrale autoriteit van die Staat. Die gevallen zijn weinig talrijk en lijken dus betrouwbaar (zie bijlage).

De lidstaten van het Verdrag van Luxemburg die het Verdrag van Den Haag reeds lang toepassen, zullen naar alle waarschijnlijkheid ook dit laatste Verdrag toepassen.

Een lid dringt erop aan te vernemen hoe vaak het Verdrag van Luxemburg en het Verdrag van Den Haag zijn toegepast.

De minister wijst erop dat bij de twee regelingen (Den Haag en Luxemburg) het optreden van de centrale autoriteit geen volstrekte vereiste is. Personen die zich in deze toestand bevinden, kunnen zich ook tot de rechter wenden volgens de regels die in hun eigen land gelden. Het is niet zeker dat er betrouwbare cijfers voor deze problematiek beschikbaar zijn. Het Verdrag van Den Haag wijzigt niets aan de uitvoeringsregels.

Een lid verwijst naar de problemen die voortvloeien uit gemengde huwelijken tussen Belgen en Marokkanen.

Volgens een ander lid wijzen de ontwikkelingen uit dat in België geen enkele nationaliteit gespaard blijft van het probleem.

De moeilijkste dossiers zijn ongetwijfeld die van de Marokkanen. Het ingewikkeldste geval is dat van mevrouw Koumar, gehuwd met een Sjiïtische imam van een moskee in Anderlecht, wier kinderen zich in Marokko bevinden doch thans niet terug te halen zijn en zelfs onvindbaar blijven.

In werkelijkheid blijft een gerechtelijke beslissing moeilijk afdwingbaar.

De minister is zich terdege bewust van het probleem van de afdwingbaarheid van de gerechtelijke beslissingen.

pour les pays qui ne font pas partie de la Convention de Luxembourg.

Le ministre des Affaires étrangères ajoute que le ministère de la Justice, désigné comme autorité centrale pour l'application de la Convention de Luxembourg, peut fournir les statistiques relatives aux cas qui entrent dans le champ d'application de cette Convention.

Celles-ci sont partielles en raison du fait que le ministère de la Justice ne dispose de statistiques que pour les États qui ont ratifié la Convention de Luxembourg. Le ministère des Affaires étrangères peut, quant à lui, fournir des statistiques pour les autres pays.

En outre, il convient d'observer que les parents victimes d'enlèvements d'enfant ont une faculté de s'adresser directement aux juridictions de l'État où se trouve celui-ci ou à l'autorité centrale de cet État. Ces cas sont peu nombreux et paraissent, dès lors, fiables (voir annexe).

Les États membres de la Convention de Luxembourg qui pratiquent déjà depuis longtemps la Convention de La Haye appliqueront vraisemblablement cette dernière convention.

Un membre insiste pour obtenir un aperçu des applications réelles de la Convention de Luxembourg et de la Convention de La Haye.

Le ministre attire l'attention sur le fait que dans les deux systèmes (La Haye et Luxembourg) l'intervention d'une autorité centrale n'est pas nécessairement exigée. Les personnes qui sont dans cette situation peuvent faire appel par les voies judiciaires internes existantes dans ces différents pays. Il n'est pas certain que l'on dispose d'un recensement fiable de l'ensemble de la problématique. La Convention de La Haye ne change rien aux modalités d'application.

Un membre fait référence aux problèmes qui découlent des mariages mixtes entre Belges et Marocains.

Selon un autre membre, l'évolution montre qu'il n'y a aucune nationalité qui échappe au problème en Belgique.

Les dossiers les plus complexes sont certainement ceux des Marocains. Le cas le plus difficile est celui de Mme Koumar qui avait épousé un imman chiite d'une mosquée à Anderlecht et dont les enfants, qui se trouvent au Maroc, sont en ce moment irrécupérables et même introuvables.

En réalité, il est difficile de forcer l'application d'une décision de justice.

Le ministre est très conscient du problème de l'application forcée des décisions de justice.

In dit verband heeft een lid zijn twijfel te kennen gegeven over de samenwerking van de politiediensten van de Latijns-Amerikaanse landen, bijvoorbeeld ingeval de ouder die het kind heeft ontvoerd, bevoordeerde betrekkingen onderhoudt met invloedrijke lokale personen.

De minister vestigt de aandacht van de parlementsleden op artikel 11 van het Verdrag van Den Haag, dat het volgende bepaalt: «Wanneer de desbetreffende rechterlijke of administratieve autoriteit niet binnen zes weken nadat het verzoek tot haar wordt gericht tot een uitspraak is gekomen, kan de verzoecker of de centrale autoriteit van de aangezochte Staat zelfstandig of op verzoek van de centrale autoriteit van de verzoekende Staat een verklaring vragen met betrekking tot de redenen van deze vertraging». Deze bepaling is aan het verdrag toegevoegd om te kunnen reageren als de aangezochte autoriteiten eventueel niets doen.

In het Verdrag van Den Haag is de wil vervat om een einde te maken aan een gewelddaad aangezien het voorziet in de onmiddellijke terugkeer van het ten onrechte meegenomen of vastgehouden kind naar de Staat waar het normaal verblijft, zonder dat een procedure tot erkenning en tenuitvoerlegging noodzakelijk is.

Het Verdrag van Luxemburg bevat hoofdzakelijk bepalingen die zijn bestemd om de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen betreffende het gezag over kinderen en het omgangsrecht te vergemakkelijken maar het voorziet ook in het herstel van het gezag over een kind of de teruggeve van een kind zonder dat daarvoor een procedure tot uitvoerbaarverklaring nodig is.

Een lid stelt vast dat het wetsontwerp houdende instemming met het Verdrag betreffende de burgerrechtelijke aspecten van internationale ontvoering van kinderen, gedaan te 's-Gravenhage op 25 oktober 1980, tot opheffing van de artikelen 2 en 3 van de wet van 1 augustus 1985 houdende goedkeuring van het Europees Verdrag betreffende de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen inzake het gezag over kinderen en betreffende het herstel van het gezag over kinderen, opgemaakt te Luxemburg op 20 mei 1980, alsook tot wijziging van het gerechtelijk meteen ook wijzigingen aan de interne Belgische wetgeving aanbrengt. Artikel 3 van het voorliggend wetsontwerp wijzigt artikelen van het Gerechtelijk Wetboek. Is het aangewezen dat de instemming met een internationaal verdrag en de implicatie ervan op het vlak van het interne recht in een enkele wettekst opgenomen wordt? Zo ja, dient er geen advies gevraagd te worden aan de Commissie voor de Justitie?

De minister van Buitenlandse Zaken wijst op het hoogdringend karakter van de ratificatie van het verdrag en de toepassing ervan in België. Dit is wellicht de reden waarom Justitie zowel het verdrag als de

À cet égard, un membre a émis des doutes sur la coopération des services de police des pays d'Amérique latine dans l'hypothèse, par exemple, où le parent qui a enlevé l'enfant a des relations privilégiées avec des personnalités locales influentes.

Le ministre attire l'attention des parlementaires sur l'article 11 de la Convention de La Haye, qui prévoit que si l'autorité judiciaire ou administrative saisie n'a pas statué dans un délai de six semaines à partir de sa saisine, le demandeur ou l'autorité centrale de l'État requis, de sa propre initiative ou sur requête de l'autorité centrale de l'État requérant, peut demander une déclaration sur les raisons de ce retard. Cette disposition a été adoptée en vue de combattre une inertie éventuelle des autorités requises.

La Convention de La Haye contient une volonté de mettre fin à une voie de fait, en prévoyant le retour immédiat de l'enfant déplacé ou retenu illicitemen dans l'État de sa résidence habituelle, sans qu'une procédure de reconnaissance et d'exécution ne soit nécessaire.

Si la Convention de Luxembourg contient principalement des dispositions destinées à faciliter la reconnaissance et l'exécution des décisions concernant le droit de garde et le droit de visite, elle prévoit toutefois également le rétablissement du droit de garde ou la restitution de l'enfant sans procédure d'exequatur.

Un membre constate que le projet de loi portant assentiment à la Convention sur les aspects civils de l'enlèvement international d'enfants, faite à La Haye le 25 octobre 1980, abrogeant les articles 2 et 3 de la loi du 1er août 1985 portant approbation de la Convention européenne sur la reconnaissance et l'exécution des décisions en matière de garde des enfants et le rétablissement de la garde des enfants, faite à Luxembourg le 20 mai 1980 et modifiant le Code judiciaire, apporte également des modifications à la législation belge interne. L'article 3 du projet de loi à l'examen modifie des articles du Code judiciaire. Convient-il de réunir dans un seul texte de loi l'assentiment à une Convention internationale et son incidence sur le droit interne? Si oui, ne faudrait-il pas demander l'avis de la commission de la Justice?

Le ministre des Affaires étrangères attire l'attention sur l'urgence de la ratification de la Convention et de son application en Belgique. C'est sans doute la raison pour laquelle le ministre de la

gevolgen ervan voor onze interne wetgeving, met name de noodzaak van de invoering van een deel 4, boek 4, in het Gerechtelijk Wetboek in een en dezelfde wettekst heeft opgenomen.

De Verdragen van Den Haag en van Luxemburg voorzien in spoedprocedures. Daarom is een aanpassing van het Gerechtelijk Wetboek een absolute noodzaak.

De minister herinnert aan de permanente praktijk van omzetting van internationale wetgeving in intern recht.

C. STEMMINGEN

De artikelen 1 tot 6 alsmede het wetsontwerp in zijn geheel worden eenparig aangenomen door de 8 aanwezige leden.

Vertrouwen wordt geschenken aan de rapporteur voor het opstellen van dit verslag.

De rapporteur,
Anne-Marie LIZIN.

De voorzitter,
Valère VAUTMANS.

Justice a fait figurer dans un seul texte de la loi la Convention et ses effets sur notre législation interne, notamment l'insertion nécessaire d'une partie 4, livre 4, dans le Code judiciaire.

Les Conventions de La Haye et de Luxembourg prévoyant des procédures d'urgence, il est absolument indispensable d'adapter le Code judiciaire.

Le ministre rappelle la pratique constante de transposition de la législation internationale en droit interne.

C. VOTES

Les articles 1er à 6, ainsi que l'ensemble du projet de loi ont été adoptés à l'unanimité des 8 membres présents.

Confiance a été faite au rapporteur pour la rédaction du présent rapport.

La rapporteuse,
Anne-Marie LIZIN.

Le président,
Valère VAUTMANS.

BIJLAGE 1

TOEPASSING VAN HET EUROPEES VERDRAG VAN LUXEMBURG VAN 20 MEI 1980 BETREFFENDE DE ERKENNINGENDETENUITVOERLEGGINGVANBESLIS-SINGEN INZAKE HET GEZAG OVER KINDEREN (WET VAN 1 AUGUSTUS 1985, *BELGISCH STAATSBALAD VAN 11 DECEMBER 1985*)

(Statistieken voor de periode 1993-1997)

België — Aangezochte centrale autoriteit

Verzoekende Staat Datum inwerkingtreding — État requérant Date d'entrée en vigueur	1993	1994	1995	1996	1997	Totaal (5 jaar) — Total (5 ans)
Oosterijk (1 augustus 1985). — Autriche (1 ^{er} augustus 1985)						
Cyprus (1 oktober 1986). — Chypre (1 ^{er} oktober 1986)						
Denemarken* (1 augustus 1991). — Danemark* (1 ^{er} augustus 1991)			1			1
Finland* (1 augustus 1994). — Finlande* (1 ^{er} augustus 1994)						
Frankrijk (1 september 1983). — France (1 ^{er} september 1983)	6	4	4	7	4	25
Duitsland* (1 februari 1991). — Allemagne* (1 ^{er} février 1991)			2		1	3
Griekenland* (1 juli 1993). — Grèce* (1 ^{er} juillet 1993)			**			
IJsland* (1 november 1996). — Islande* (1 ^{er} novembre 1996)					**	
Ierland* (1 oktober 1991). — Irlande* (1 ^{er} octobre 1991)						
Italië (1 juni 1995). — Italie (1 ^{er} juin 1995)				**	2	2
Liechtenstein* (1 augustus 1997). — Liechtenstein* (1 ^{er} août 1997)					**	
Luxemburg (1 september 1983). — Luxembourg (1 ^{er} septembre 1983)						
Nederland (1 september 1990). — Pays-Bas (1 ^{er} september 1990)	3		2	2	1	8
Noorwegen* (1 mei 1989). — Norvège* (1 ^{er} mai 1989)						
Polen* (1 maart 1996). — Pologne* (1 ^{er} mars 1996)					**	
Portugal (1 september 1983). — Portugal (1 ^{er} septembre 1983)	1		1			2
Spanje* (1 september 1984). — Espagne* (1 ^{er} septembre 1984)		2	2	1	1	6
Zweden* (1 juli 1989). — Suède* (1 ^{er} juillet 1989)		2				2
Zwitserland* (1 januari 1984). — Suisse* (1 ^{er} janvier 1984)		1	1			2
Verenigd Koninkrijk* (1 augustus 1986). — Royaume-Uni* (1 ^{er} août 1986)		1		2		5
Totaal. — Total	13	9	13	12	9	56

*: Met voorbehoud.

**: Jaar inwerkingtreding.

APPLICATION DE LA CONVENTION EUROPÉENNE DE LUXEMBOURG DU 20 MAI 1980 SUR LA RECONNAISSANCE ET L'EXÉCUTION DES DÉCISIONS EN MATIÈRE DE GARDE DES ENFANTS ET LE RÉTABLISSEMENT DE LA GARDE DES ENFANTS (LOI DU 1ER AOÛT 1985, *MONITEUR BELGE* DU 11 DÉCEMBRE 1985)

(Statistiques pour la période 1993-1997)

Belgique — Autorité centrale requise

Verzoekende Staat Datum inwerkingtreding — État requérant Date d'entrée en vigueur	1993	1994	1995	1996	1997	Totaal (5 jaar) — Total (5 ans)
Oosterijk (1 augustus 1985). — Autriche (1 ^{er} augustus 1985)						
Cyprus (1 oktober 1986). — Chypre (1 ^{er} oktober 1986)						
Denemarken* (1 augustus 1991). — Danemark* (1 ^{er} augustus 1991)					1	1
Finland* (1 augustus 1994). — Finlande* (1 ^{er} augustus 1994)						
Frankrijk (1 september 1983). — France (1 ^{er} septembre 1983)	8	7	4	7	8	34
Duitsland* (1 februari 1991). — Allemagne* (1 ^{er} février 1991)		2	4	1	3	10
Griekenland* (1 juli 1993). — Grèce* (1 ^{er} juillet 1993)	**	3	2	1		6
IJsland* (1 november 1996). — Islande* (1 ^{er} novembre 1996)				**		
Ierland* (1 oktober 1991). — Irlande* (1 ^{er} octobre 1991)	1					1
Italië (1 juni 1995). — Italie (1 ^{er} juin 1995)				1**	8	14
Liechtenstein* (1 augustus 1997). — Liechtenstein* (1 ^{er} août 1997)					**	
Luxemburg (1 september 1983). — Luxembourg (1 ^{er} septembre 1983)			1			1
Nederland (1 september 1990). — Pays-Bas (1 ^{er} september 1990)	1	2	1			4
Noorwegen* (1 mei 1989). — Norvège* (1 ^{er} mai 1989)		1				1
Polen* (1 maart 1996). — Pologne* (1 ^{er} mars 1996)					**	2
Portugal (1 september 1983). — Portugal (1 ^{er} septembre 1983)	2	2		1		5
Spanje* (1 september 1984). — Espagne* (1 ^{er} septembre 1984)	7	3	2	3	6	21
Zweden* (1 juli 1989). — Suède* (1 ^{er} juillet 1989)						
Zwitserland* (1 januari 1984). — Suisse* (1 ^{er} janvier 1984)		1		1		3
Verenigd Koninkrijk* (1 augustus 1986). — Royaume-Uni* (1 ^{er} août 1986)		2		1	1	5
Totaal. — Total	23	20	15	24	26	108

*: Avec des réserves.

**: Année d'entrée en vigueur.

België — Verzoekende centrale autoriteit

Belgique — Autorité centrale requérante

Verzoekende Staat Datum inwerkingtreding — État requérant Date d'entrée en vigueur	1993	1994	1995	1996	1997	Totaal (5 jaar) — Total (5 ans)
Oosterijk (1 augustus 1985). — Autriche (1 ^{er} augustus 1985)						
Cyprus (1 oktober 1986). — Chypre (1 ^{er} oktober 1986)						
Denemarken* (1 augustus 1991). — Danemark* (1 ^{er} augustus 1991)					1	1
Finland* (1 augustus 1994). — Finlande* (1 ^{er} augustus 1994)						
Frankrijk (1 september 1983). — France (1 ^{er} septembre 1983)	8	7	4	7	8	34
Duitsland* (1 februari 1991). — Allemagne* (1 ^{er} février 1991)		2	4	1	3	10
Griekenland* (1 juli 1993). — Grèce* (1 ^{er} juillet 1993)	**	3	2	1		6
IJsland* (1 november 1996). — Islande* (1 ^{er} novembre 1996)				**		
Ierland* (1 oktober 1991). — Irlande* (1 ^{er} octobre 1991)	1					1
Italië (1 juni 1995). — Italie (1 ^{er} juin 1995)				1**	8	14
Liechtenstein* (1 augustus 1997). — Liechtenstein* (1 ^{er} août 1997)					**	
Luxemburg (1 september 1983). — Luxembourg (1 ^{er} septembre 1983)			1			1
Nederland (1 september 1990). — Pays-Bas (1 ^{er} september 1990)	1	2	1			4
Noorwegen* (1 mei 1989). — Norvège* (1 ^{er} mai 1989)		1				1
Polen* (1 maart 1996). — Pologne* (1 ^{er} mars 1996)					**	2
Portugal (1 september 1983). — Portugal (1 ^{er} septembre 1983)	2	2		1		5
Spanje* (1 september 1984). — Espagne* (1 ^{er} septembre 1984)	7	3	2	3	6	21
Zweden* (1 juli 1989). — Suède* (1 ^{er} juillet 1989)						
Zwitserland* (1 januari 1984). — Suisse* (1 ^{er} janvier 1984)		1		1		3
Verenigd Koninkrijk* (1 augustus 1986). — Royaume-Uni* (1 ^{er} août 1986)		2		1	1	5
Totaal. — Total	23	20	15	24	26	108

*: Met voorbehoud.

**: Jaar inwerkingtreding.

*: Avec des réserves.

**: Année d'entrée en vigueur.

BIJLAGE 2**BELGISCH-MAROKKAANSE ADVIESCOMMISSIE****1993-1998****Dossiers ontvoering kinderen door een van beide ouders**

	Verzoekende Staat	Aangezochte Staat
1993	België	Marokko (3 dossiers)
1994	België	Marokko (7 dossiers)
1995	België	Marokko (3 dossiers)
	Marokko	België (3 dossiers)
1996	België	Marokko (3 dossiers)
1997	België	Marokko (4 dossiers)
1998	België	Marokko (1 dossier)

Hangende dossiers : 22

BELGISCH-TUNESISCHE ADVIESCOMMISSIE**1993-1998****Dossiers ontvoering kinderen door een van beide ouders**

	Verzoekende Staat	Aangezochte Staat
1993	België	Tunesië (1 dossier)
1994	België	Tunesië (4 dossiers)
1995	België	Tunesië (4 dossiers)
1996	Tunesië	België (1 dossier)
	België	Tunesië (4 dossiers)
1997	België	Tunesië (2 dossiers)
1998	België	Tunesië (2 dossiers)
	Tunesië	België (1 dossier)

Hangende dossiers : 22

ANNEXE 2**COMMISSION CONSULTATIVE BELGO-MAROCAINE****1993-1998****Dossiers enlèvements parentaux**

	État requérant	État requis
1993	Belgique	Maroc (3 dossiers)
1994	Belgique	Maroc (7 dossiers)
1995	Belgique	Maroc (3 dossiers)
	Maroc	Belgique (3 dossiers)
1996	Belgique	Maroc (3 dossiers)
1997	Belgique	Maroc (4 dossiers)
1998	Belgique	Maroc (1 dossier)

Dossiers en cours : 22

COMMISSION CONSULTATIVE BELGO-TUNISIENNE**1993-1998****Dossiers enlèvements parentaux**

	État requérant	État requis
1993	Belgique	Tunisie (1 dossier)
1994	Belgique	Tunisie (4 dossiers)
1995	Belgique	Tunisie (4 dossiers)
1996	Tunisie	Belgique (1 dossier)
	Belgique	Tunisie (4 dossiers)
1997	Belgique	Tunisie (2 dossiers)
1998	Belgique	Tunisie (2 dossiers)
	Tunisie	Belgique (1 dossier)

Dossiers en cours : 22